

Beslutningsforslag nr. B 152. Fremsat den 26. april 2000 af Inge Refshauge (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Pia Kjærsgaard (DF), Birthe Skaarup (DF) og Peter Skaarup (DF)

Forslag til folketingsbeslutning om tilbageholdelse af gravide misbrugere

Folketinget pålægger regeringen inden 1. januar 2001 at fremsætte forslag om ændring af lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling, således at det præciseres, at gravide misbrugere af såvel narkotiske stoffer som alkohol skal tilbageholdes i graviditetsperioden.

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at gravide misbrugere af såvel narkotiske stoffer som alkohol skal tilbageholdes i graviditetsperioden. Formålet med forslaget er at lade fostrets/barnets tarv gå forud for misbrugerens frihed. Derfor skal misbrugeren fastholdes i et afvænnings- og behandlingsforløb, der sikrer, at misbrugeren afgiftes, og at svangerskabet kan gennemføres under så normale vilkår, som situationen frembyder.

Det er forslagsstillerne generelle og principielle opfattelse, at narkotika, herunder hash, samt overdreven brug af alkohol er skadeligt og vanedannende. Misbrug medfører, at den enkelte mister sin personlige dømmekraft og dermed sin frihed. Derfor afviser forslagsstillerne også enhver tanke om frigivelse af narkotiske rusgifte. Børn og unge skal i skolerne oplyses om narkotikamisbrug og dets negative følger.

Forslagsstillerne støtter loven om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling og beklager, at loven ikke hidtil har været bragt i anvendelse. Det er efter forslagsstillerne opfattelse ikke tilstrækkeligt, at loven hele vejen igennem bygger på udstrakt frivillighed, en frivillighed for personer, der på grund af narkotika og alkohol har mistet deres personlige dømmekraft.

Beslutningsforslaget retter sig alene mod misbrugere, der bliver gravide. Det er i forslagsstillerne øjne en forfærdelig situation, at en misbruger bliver gravid og derved udsætter fostret for ganske betydelige risici, der med stor sandsynlighed skader barnet for livstid.

Det følger af forslagsstillerne opfattelse af, at misbrugere i det store hele har mistet deres personlige dømmekraft, at de skal kunne tilbageholdes i et afvænnings- og behandlingsforløb under graviditeten. Det er rimeligt, at en gravid misbruger underkastes tilbageholdelse, afvænnings og behandling i graviditetsperioden. Da tilbageholdelse, afvænnings og behandling knytter sig til graviditetsperioden, er indgrebet varighed i sagens natur begrænset til en længde af maksimalt 9 måneder.

Beslutningsforslaget pålægger regeringen at fremsætte forslag om ændring af lov om tilbageholdelse af

stofmisbrugere i behandling, således at det præciseres, at gravide misbrugere af såvel narkotiske stoffer som af alkohol skal tilbageholdes i graviditetsperioden, hvilket forslagsstillerne anser for et rimeligt indgreb over for misbrugeren, der efter forslagsstillerne opfattelse har mistet sin personlige dømmekraft, og under hensyn til fostrets/barnets tarv.

Nuværende bestemmelser

Lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling blev vedtaget af Folketinget ved lov nr. 349 af 14. maj 1992. Trods det at loven ikke havde været bragt i anvendelse siden dens ikrafttræden den 1. juli 1992, vedtog Folketinget med lov nr. 191 af 12. marts 1997 at bibeholde lovgivningen med visse ændringer frem til folketingsåret 1999-2000, hvor den på ny forudsattes taget op til revision på baggrund af eventuelle erfaringer i den mellemliggende periode. Folketinget udskød med lov nr. 257 af 12. april 2000 den planlagte revision til folketingsåret 2001-2002.

Baggrunden for indførelse af ordningen med tilbageholdelsesmulighed for stofmisbrugere i 1992 var især at støtte yngre stofmisbrugere over 18 år, der er motiveret for behandling, og som endnu ikke i større omfang er kommet i konflikt med straffeloven som følge af misbruget, men andre aldersgrupper bør også kunne få tilbudet.

Loven er baseret på 3-dobbelt frivillighed: For det første er det den enkelte amtskommune, der tager stilling til, om man vil anvende loven. For det andet kræves der konkret beslutning om at tilbyde en stofmisbruger at indgå kontrakt om behandling for stofmisbrug med mulighed for tilbageholdelse. Og for det tredje kræves der tilslutning fra den stofmisbrugers side, som har fået tilbud om kontrakt af den omhandlede type.

Ordningen er, bl.a. fordi behandlingen foregår i et åbent behandlingsmiljø, præget af begrænsninger med hensyn til betingelserne for at tilbageholde, tilbageholdelsens tidsmæssige udstrækning og midlerne til at sikre tilbageholdelsen.

Tilbageholdelse kan således kun ske, når der er begrundet formodning om, at stofmisbrugeren vil afbryde den aftalte behandling og det vil være uforsvarligt ikke at tilbageholde den pågældende, fordi

- 1) udsigten til ophøret af misbruget eller en betydelig og afgørende bedring af tilstanden ellers vil blive væsentligt forringet eller
- 2) stofmisbrugeren frembyder nærliggende og væsentlig fare for sig selv eller andre.

Tilbageholdelse kan kun ske, hvis mere lempelige foranstaltninger er utilstrækkelige, og tilbageholdelse skal ophøre, når betingelserne for den foretagne tilbageholdelse ikke længere er til stede.

Kontrakt om behandling med tilbageholdelsesmulighed kan højst indgås for en periode på ½ år. Den samlede tilbageholdelsesperiode inden for denne periode kan ikke overstige 2 måneder, ligesom den enkelte tilbageholdelse ikke kan vare over 14 dage.

Isolation og fiksering er ikke tilladt i forbindelse med tilbageholdelsen, og fysisk magtanvendelse er kun tilladt, i det omfang det er nødvendigt for at afværge, at stofmisbrugeren udsætter sig selv eller andre for nærliggende fare for at lide skade på legeme eller helbred.

Der kan foretages aflåsning af institutionen og værelser om natten, og ydre døre kan aflåses i kortere perioder om dagen.

Der er opstillet en række garantier i forbindelse med anvendelse af tilbageholdelsesordningen, der skal sikre misbrugerens rettigheder. Således vil en stofmisbruger, der ikke ønsker at indgå en tilbageholdelseskontrakt, fortsat have adgang til øvrige behandlingstilbud.

Stofmisbrugeren, der har indgået en kontrakt, vil til enhver tid kunne opsiges kontrakten, dog ikke i forbindelse med iværksat tilbageholdelse.

Den konkrete, foreløbige beslutning om tilbageholdelse, der træffes af behandlingsinstitutionens leder, skal straks forelægges den myndighed, der har truffet beslutning om tilbud om tilbageholdelseskontrakt, amtskommunens personsagsudvalg. Dette udvalg skal inden 3 dage træffe den endelige beslutning om tilbageholdelsen. Stofmisbrugeren skal straks have meddelelse om beslutningen, som skal være skriftlig og begrundet.

Endelig skal personsagsudvalget efter anmodning fra stofmisbrugeren indbringe beslutningen om tilbageholdelsen for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a, ligesom stofmisbrugeren både ved indgåelse af kontrakten og ved personsagsudvalgets beslutning om tilbageholdelsen orienteres om muligheden for at indbringe beslutningen for retten.

Skriftlig fremsættelse

Inge Refshauge (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om tilbageholdelse af gravide misbrugere.

(Beslutningsforslag nr. B 152).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.